

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата педагогічних наук, доцента, Школи Олени Миколаївни на дисертацію Сікори Валерії Валеріївни «Формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури в освітньому процесі закладів вищої освіти», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки

Актуальність дисертаційної роботи. Сучасний стан підготовки учителів фізичної культури в контексті останніх змін та назв спеціальностей вказує на значні розбіжності між потребами суспільства і можливостями педагогічних закладів вищої освіти. У той же час фахова підготовка повинна ґрунтуватися на використанні сучасних методів та технологій навчання з урахуванням певних компетентностей, серед яких значне місце відводиться інтерактивній. З означених позицій, підвищення рівня пізнавальної та творчої активності здобувачів вищої освіти та формування у них самостійності мислення, потребує пошуку нових підходів до підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Зважаючи на специфіку діяльності майбутнього вчителя фізичної культури, а також компетентності, які впливають на успішність зазначеної діяльності, постає необхідність формування інтерактивної компетентності майбутнього вчителя фізичної культури. Із огляду на це, дослідження є актуальним і своєчасним.

Про актуальність дослідження свідчить факт його виконання відповідно до комплексної програми науково-дослідної роботи кафедри педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди «Підвищення ефективності педагогічного процесу в середніх загальноосвітніх і вищих навчальних закладах» (державний реєстраційний номер: 0115U005821). Тему дисертації затверджено вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (протокол № 9 від 22 грудня 2017 р.).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Наукові положення, висновки і рекомендації сформульовані достатньою мірою та обґрунтовані експериментальними даними відповідно до мети й завдань дослідження. Ступінь вірогідності отриманих результатів забезпечується тривалістю експерименту та достатньою кількістю учасників і використанням сучасних методів, що відповідають вимогам метрології. Достовірність отриманих результатів забезпечується адекватністю методів, мети та завдань дослідження, достатнім обсягом і репрезентативністю емпіричного матеріалу, коректністю статистичної обробки даних. Робота містить достатню кількість цифрового і графічного матеріалу, який оформлений належним чином. Все це уможливорює наочне уявлення про отримані результати.

Стиль та мова дисертації. Дисертація написана методично грамотно, орфографічно та стилістично витримана на високому рівні.

Зміст анотації повністю відображає результати основного дослідження, представленого у дисертаційній роботі.

Мета роботи - виявити вплив теоретично обґрунтованих та експериментально перевірених педагогічних умов на рівень сформованості інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури в освітньому процесі закладів вищої освіти.

Завдання дослідження конкретні і відповідають поставленій меті.

Наукова новизна проведеного дослідження полягає у визначенні науково-обґрунтованих педагогічних умов, що базуються на формуванні інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури в освітньому процесі.

Практичне значення роботи полягає в достатній готовності до впровадження в процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури в ЗВО на основі обґрунтованих педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури в освітньому процесі, що дозволяє здобувачам вищої освіти значно покращити рівень знань з різних освітніх компонентів й використовувати їх на практиці.

Апробація результатів дослідження. Результати проведених досліджень були повідомлені та обговорені на наукових конференціях.

Дисертаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (329 найменувань, із них 18 – іноземною мовою) та 13 додатків на 65 сторінках. Загальний обсяг дисертації становить 294 сторінок. Робота містить 16 рисунків та 4 таблиці.

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дисертаційної роботи; показано її зв'язок з науковими програмами, планами, темами; визначено об'єкт, предмет дослідження, його мету та завдання; охарактеризовано методи й організацію дослідження; розкрито наукову новизну одержаних результатів та їх практичне значення; подано інформацію про апробацію роботи, загальні відомості про публікації автора з проблеми дослідження; зазначено структуру дисертації та її обсяг.

У **першому розділі «Теоретичні питання формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури»** здійснено аналітичний огляд літератури; обґрунтовано сутність проблеми, яка полягає у формуванні інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури; проведено аналіз програмно-нормативного забезпечення; досліджено генезис послідовності застосування інтерактивних методів, форм, засобів, прийомів навчання на заняттях з гуманітарних і фахових дисциплін у системі підготовки учителів фізичної культури; визначено понятійно-термінологічний апарат дослідження.

Авторка зазначає, що організаційно-педагогічні засади використання інтерактивної компетентності у процесі фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури, а також її застосування у процесі професійної діяльності, потребують додаткового вивчення.

У другому розділі «Обґрунтування педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури» обґрунтовано необхідність створення відповідних педагогічних умов для залучення майбутніх учителів фізичної культури до регулярного їх застосування в освітньому процесі; розроблені критерії, кожен з яких характеризується відповідними показниками сформованості інтерактивної компетентності; здійснювалася обробка та порівняльний аналіз одержаних результатів, який дозволив встановити ефективність педагогічних умов формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури з метою реалізації та раціонального використання отриманих знань та вмінь в процесі аудиторних занять здобувачів вищої освіти.

Авторка констатує, що інтерактивна компетентність майбутніх учителів фізичної культури розглядається як інтегральна якість особистості, яка знаходиться на початковому рівні впровадження, а також для цього потрібно розвивати інтерактивне середовище в умовах змішаного навчання майбутніх учителів фізичної культури й використовувати інтерактивні методи, форми, засоби, прийоми навчання на заняттях з гуманітарних і фахових дисциплін..

У процесі дослідження проаналізовано та визначено поняття інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури, що уможливило характеристику діяльності вчителя фізичної культури, яка пов'язана із фізичним навантаженням і напруженістю. На підставі визначеної характеристики авторкою було розроблено педагогічні умови формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури.

З метою з'ясування кількісно-якісних показників ефективності освітнього процесу у ході дослідження було визначено критерії (діагностичний, когнітивний та оцінний) та рівні (високий, середній, низький) в контексті професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

Отже, представлена дисертаційна робота свідчить про те, що науково обґрунтовані педагогічні умови дозволяють виявити і вирішити проблемні питання професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури та формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури в освітньому процесі закладів вищої освіти.

Робота має переваги над існуючими аналогами в контексті авторських підходів до формування рівня інтерактивної компетентності у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури відповідно до сучасних вимог суспільства.

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, слід зазначити певні дискусійні положення і побажання:

1. В дисертаційній роботі на стор. 66 вказано, що авторське тлумачення інтерактивної компетентності розглядається з понять, які зазначені в освітній програмі 014 Середня освіта (Фізична культура), а також що були враховані документи, які забезпечують її реалізацію в освітньому процесі ЗВО («Національна рамка кваліфікацій», Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» і європейський нормативний документ

«Узгодження структури Європейської вищої освіти в галузі наук про спорт»), але, на наш погляд, авторське формулювання дуже стисле. Бажано було сформулювати його конкретніше.

2. На наш погляд, при аналізі літературних джерел недостатньо представлено порівняння надбань вітчизняної науки з подібними результатами зарубіжних авторів.

3. З аналізу розділу 2 не зовсім зрозуміла обрана кількість педагогічних умов формування інтерактивної компетентності. Чому саме такі педагогічні умови досліджувалися?

4. З тексту розділу 3 не зовсім зрозуміло, як пропонований оцінний критерій знайшов своє відображення у реалізації педагогічних умов. Зазначений аспект дослідження варто було розкрити повніше.

5. На наш погляд, досить стисло визначені рівні сформованості інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури (високий, середній, низький). Бажано було представити їх детальніше.

Висловлені зауваження не мають принципового характеру, тому не можуть істотно вплинути на загальну високу оцінку виконаної роботи.

ВИСНОВОК

Отже, є всі підстави вважати, що дисертаційна робота «Формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів фізичної культури в освітньому процесі закладів вищої освіти», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки, є самостійною, завершеною науковою працею, яка за своїм змістом, рівнем новизни, теоретичного і практичного значення отриманих результатів відповідає чинним вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеню доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167, а її автор, Сікора Валерія Валеріївна, заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 – Освітні, педагогічні науки.

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання
Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

Олена ШКОЛА

Підпис	<i>Олена Школа</i>
Засвідчую	<i>С. Кобзак</i>
Начальник відділу кадрів	
« ____ »	20 ____ рік